



**УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ**

НАКАЗ

12.07.2018

м. Київ

№ 28/02 - 18

Про створення координаційної ради
з питань реалізації національного
превентивного механізму при Уповноваженому
Верховної Ради України з прав людини

Керуючись статтею 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», з метою сприяння виконання Уповноваженим функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання

НАКАЗУЮ:

1. Створити координаційну раду з питань реалізації національного превентивного механізму при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини (далі – координаційна рада), яка діятиме на громадських засадах.
2. Затвердити Положення про координаційну раду, що додається.
3. Визнати таким, що втратив чинність наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 10 січня 2013 року № 2/02-13 «Про створення експертної ради з питань реалізації національного превентивного механізму».
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини**

Л. Денісова

ДОДАТОК
до наказу Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
від 12.04.2018
№ 28/02-PP

ПОЛОЖЕННЯ

про координаційну раду з питань реалізації національного превентивного механізму при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини

1. Загальні положення

1.1. Координаційна рада з питань реалізації національного превентивного механізму при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини (далі – Рада) є консультативно-дорадчим органом, який діє з метою сприяння виконання Уповноваженим функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) у відповідності до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

1.2. Діяльність Ради здійснюється на принципах законності, гуманізму, професіоналізму, об'єктивності, неупередженості, доступності для інститутів громадянського суспільства та засобів масової інформації.

1.3. Рада у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Конвенцією проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання та Факультативним протоколом до неї, іншими законами, нормативно-правовими актами, чинними міжнародними договорами України та цим Положенням.

2. Повноваження Ради

2.1. Рада відповідно до покладених на неї завдань має повноваження здійснювати:

2.1.1 аналіз та систематизацію фактів катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (далі – катування та неналежного поводження) осіб, які перебувають у місцях несвободи;

2.1.2 підготовку рекомендацій до щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) про стан реалізації НПМ;

- 2.1.3 сприяння реалізації громадських ініціатив щодо запобігання катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;
- 2.1.4 аналіз проектів законів і нормативно-правових актів щодо недопущення катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;
- 2.1.5 організацію і проведення досліджень проблем катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;
- 2.1.6 підготовку пропозицій щодо удосконалення діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування з питань запобігання катування та належного поводження з особами, що перебувають у місцях несвободи;
- 2.1.7 аналіз і систематизацію міжнародного досвіду у сфері попередження катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи, з метою вдосконалення національного законодавства;
- 2.1.8 сприяння формуванню правової культури та правової інформованості населення з питань недопущення катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;
- 2.1.9 сприяння комунікації Уповноваженого з Підкомітетом з недопущення катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання Комітету проти катувань Організації Об'єднаних Націй (далі - Підкомітет з недопущення катувань ООН).

2.2. Рада має право:

- 2.2.1 проводити дослідження порушень, що призводять до катування та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи, готувати пропозиції щодо усунення їх причин і умов;
- 2.2.2 здійснювати моніторинг законодавства, судової й адміністративної практики і діяльності державних органів в контексті попередження катування та неналежного поводження з особами, які перебувають у місцях несвободи;
- 2.2.3 сприяти науковим дослідженням у сфері недопущення катувань та неналежного поводження з особами, які перебувають у місцях несвободи;
- 2.2.4 брати участь в інформуванні громадськості та міжнародних інституцій про діяльність Уповноваженого, вносити пропозиції щодо формування правової культури та підвищення правової інформованості населення з питань недопущення катувань та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;
- 2.2.5 здійснювати попередній відбір та подання на затвердження Уповноваженому кандидатур моніторів від громадськості для участі у спільних з працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини моніторингових візитах до місць несвободи;
- 2.2.6 розробляти та затверджувати Етичний кодекс монітора місць несвободи в Україні, розглядати питання, пов'язані із можливими порушеннями моніторами від громадськості норм Етичного кодексу. На період розгляду рекомендувати Уповноваженому відстороняти монітора від громадськості від участі у моніторингових візитах та, у разі підтвердження факту порушення, ініціювати питання щодо скасування його повноважень;
- 2.2.7 розробляти та затверджувати алгоритми (карти спостереження) моніторингових візитів для кожного типу місць несвободи;

2.2.8 брати участь в аналізі та узагальненні звітів за результатами моніторингових візитів до місць несвободи спільно з працівниками Департаменту реалізації національного превентивного механізму;

2.2.9 аналізувати узагальнену інформацію, отриману за результатами відвідувань місць несвободи, надавати оцінку виконанню наданих рекомендацій і ефективності проведених розслідувань за фактами катувань та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи;

2.2.10 сприяти взаємодії Уповноваженого та Підкомітету з недопущення катувань ООН, розглядати інші питання, що мають важливе значення у сфері попередження катувань та інших форм неналежного поводження.

3. Порядок формування та діяльності Ради

3.1. Рішення про створення, реорганізацію та припинення діяльності Ради приймає Уповноважений.

3.2. Положення про Раду затверджується Уповноваженим.

3.3. До складу Ради входять Уповноважений, Представник Уповноваженого, працівники Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, керівники відповідальних за діяльність місць несвободи центральних органів виконавчої влади (з правом прийняття управлінських рішень), Генеральної прокуратури України, представники громадських об'єднань та міжнародних організацій, а також фахівці, що мають досвід діяльності у сфері попередження катувань та інших форм неналежного поводження.

3.4. Уповноважений є головою Ради (далі – Голова). Голова затверджує персональний склад Ради і сформованих у ній робочих груп та призначає їх керівників, а також визначає стратегічні напрямки роботи виконання функцій НПМ.

Для реалізації повноважень Ради, передбачених пунктами 2.2.5-2.2.7 Положення утворюється робоча група, до складу якої входять представники громадських об'єднань та визначені Уповноваженим представники Секретаріату.

3.5. Повноваження заступників та керівників робочих груп визначаються з урахуванням особливостей, визначених цим Положенням, схвалюються на засіданні Ради та затверджуються Головою.

Відповідно до розподілу повноважень:

заступник Голови – Представник Уповноваженого здійснює координацію для виконання функцій НПМ, пов'язаних з організацією та проведенням регулярних відвідувань місць несвободи; формуванням звітів та внесенням рекомендацій за їх результатами; контролем за проведенням розслідувань по фактам катувань та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи; проведенням заходів з усунення наслідків порушень прав людини;

заступник Голови – представник від громадських об'єднань здійснює координацію з виконання функцій НПМ, пов'язаних із залученням представників інститутів громадянського суспільства до реалізації НПМ; організацією та проведенням навчання моніторів від громадськості; підвищенням їх мотивації у протидії катуванням та неналежного поводження з особами, які перебувають в місцях несвободи; участю у відвідуванні місць несвободи, підготовкою звітів та пропозицій до рекомендацій за їх результатами.

3.6. Взаємодія робочих груп за напрямками діяльності Ради здійснюється через двох заступників Голови.

3.7. Основними формами роботи Ради є чергові та позачергові засідання. За необхідності Рада може утворювати постійні та тимчасові робочі групи за напрямками діяльності (далі – робочі групи) з числа членів Ради.

3.8. Засідання Ради проводить Голова. Засідання Ради вважається правомочним за умови присутності більш як половини членів Ради. Прийняття рішень Ради здійснюється під час її засідань методом відкритого голосування шляхом підняття рук. Рішення Ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більшість від присутніх на засіданні Ради.

3.9. Рада обирає Секретаря Ради, який виконує свої функції на громадських засадах.

3.10. Секретар Ради організовує роботу Ради та забезпечує постійну взаємодію між членами Ради, здійснює підготовку до проведення засідань Ради, а також організаційно-технічне та документальне забезпечення діяльності Ради, зокрема узагальнює пропозиції щодо порядку денного, який виноситься на розгляд Ради, список запрошених на засідання Ради осіб (за погодженням з Уповноваженим), вносить Уповноваженому пропозиції щодо формування нових робочих груп.

3.11. Рада проводить засідання за потребою, але не рідше ніж один раз у квартал.

3.12. Рішення Ради оформлюються протокольно за підписами голови Ради та Секретаря Ради. У разі необхідності рішення Ради може впроваджуватися наказом Уповноваженого.

3.13. До роботи тимчасових та постійно діючих робочих груп можуть залучатися експерти, які не є членами Ради та які діють на громадських засадах. Кількість членів робочих груп, а також напрямки їх діяльності визначаються Радою.

3.14. Члени Ради та члени робочих груп беруть участь у роботі Ради та робочих груп на громадських засадах.

4. Права та обов'язки членів Ради

4.1. Всі члени Ради користуються рівними правами і мають однакові обов'язки з усіх питань, пов'язаних з діяльністю Ради.

4.2. Члени Ради мають права:

4.2.1 брати участь у підготовці та проведенні засідань Ради, формуванні порядку денного засідань Ради, обговоренні питань, винесених на розгляд Ради, а також брати участь у формуванні робочих груп Ради;

4.2.2 вносити пропозиції щодо розгляду питань, які належать до компетенції Ради, а також пропозицій з питань, що обговорюються;

4.2.3 брати участь у діяльності робочих груп, очолювати їх;

4.2.4 ініціювати залучення профільних фахівців відповідних галузей до вивчення та вирішення питань, що розглядаються на засіданнях Ради;

4.2.5 у разі незгоди з прийнятим рішенням висловлювати окрему думку, яка фіксується у протоколі засідання Ради;

4.2.6 у разі неможливості бути присутнім на засіданні Ради викладати письмово власну думку, яка фіксується у протоколі засідання.

4.3. Члени Ради зобов'язані:

4.3.1 дотримуватись в своїй діяльності принципів сумлінності та об'єктивності, а також конфіденційності та нерозголошення інформації, отриманої зі звернень громадян та за результатами моніторингових візитів до місць несвободи;

4.3.2 узгоджувати з керівництвом Ради дії, які вчиняються за дорученням чи від імені Ради;

4.3.3 сприяти виконанню рішень та рекомендацій Ради;

4.3.4 брати активну участь у роботі Ради.